

Odluka:

PŽ 5004/2018-4

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ 5004/2018-4

Datum odluke: 02.06.2020

Vrsta odluke: Rješenje

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 67 PŽ-5004/2018-4

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Branke Šabarić Zovko, predsjednice vijeća, Davora Pustijanca, suca izvjestitelja i dr. sc. Jelene Čuveljak, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja T. d.o.o. „u stečaju“, OIB B1, A1, kojeg zastupa stečajna-vjerovnica osporavateljica A2, koju zastupa punomoćnik I. B., odvjetnik iz A3, protiv tuženice REPUBLIKA HRVATSKA, koju zastupa Županijsko državno odvjetništvo, Građansko-upravni odjel Slavonski Brod, radi utvrđenja osnovanosti osporavanja tražbina, odlučujući o tužiteljevoj i tuženičinoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj P-361/2017-21 od 6. srpnja 2018., u sjednici vijeća održanoj 2. lipnja 2020.

riješio je

I. Ukida se presuda Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj P-361/2017-21 od 6. srpnja 2018. i tužba se odbacuje.

II. Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj P-361/2017-21 od 6. srpnja 2018.

III. Nalaže se M. V. naknaditi tuženici parnični trošak u iznosu od 56.487,50 kn (pedesetšestisućachetrstoosamdesetsedam kuna i pedeset lipa).

IV. Odbija se kao neosnovan zahtjev tuženice za naknadu parničnog troška u iznosu od 278.690,09 kn (dvjestosedamdesetosamtisućachestodevedeset kuna i devet lipa).

Obrazloženje

Presudom suda prvog stupnja utvrđeno je osnovanim osporavanje tražbine prvog višeg isplatnog reda stečajne vjerovnice Republike Hrvatske, Ministarstva financija, Porezne uprave, Područnog ureda Požega, u iznosu od 596.465,10 kn (točka I.1. izreke), utvrđeno je osnovanim osporavanje tražbine drugog višeg isplatnog reda stečajne vjerovnice Republike Hrvatske, Ministarstva financija, Porezne uprave, Područnog ureda Požega, u iznosu od 100.000,00 kn (točka I.2. izreke), utvrđeno je osnovanim osporavanje tražbine drugog višeg isplatnog reda stečajne vjerovnice Republike Hrvatske, Ministarstva financija, Porezne uprave, Područnog ureda Požega, u iznosu od 1.304.342,70 kn (točka I.3. izreke) te je određeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka (točka I.4. izreke). U točki II. izreke navedene presude odbijen je dio tužbenog zahtjeva za utvrđenje osnovanim osporavanja tražbine II. višeg isplatnog reda stečajne vjerovnice Republike Hrvatske u iznosu od 606.463,70 kn temeljene na presudi Općinskog suda u Požegi K-364/06 i rješenju o ovrsi Općinskog suda u Požegi Ovr-1657/13 (točka II.1. izreke), za utvrđenje osnovanim osporavanje tražbine prvog višeg isplatnog reda

stečajne vjerovnice Republike Hrvatske, Ministarstva financija, Porezne uprave, Područnog ureda Požega, u iznosu od 107.682,36 kn (točka II.2. izreke) te za utvrđenje osnovanim osporavanja tražbine drugog višeg isplatnog reda stečajne vjerovnice Republike Hrvatske, Ministarstva financija, Porezne uprava, Područnog ureda Požega u iznosu od 519.609,91 kn (točka I.3. izreke).

Rješenjem Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj P-361/2017-21 od 6. srpnja 2018. odbaćena je kao nedopuštena tužba u odnosu na dio tužbenog zahtjeva za utvrđenje osnovanim osporavanja razlučnog prava stečajne vjerovnice Republike Hrvatske, Ministarstva financija, Porezne uprave, Područnog ureda Požega u iznosu od 920.195,41 kn, upisanog u popis razlučnih vjerovnika stečajnog upravitelja pod rednim brojem 1. na temelju rješenja o ovrsi broj Ovr-524/08.

Prema obrazloženju, prvostupanjski je sud utvrdio da je rješenjem donesenim u stečajnom postupku Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj St-940/13 naloženo stečajnoj vjerovnici pokrenuti postupak utvrđenja osnovanosti osporavanja tražbina koje je osporila u stečajnom postupku i koje se tražbine temelje na ovršnim ispravama u roku od osam dana od primitka rješenja, kao i da je tužba podnesena u roku. Dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na utvrđivanje osnovanosti osporavanja razlučnog prava prvostupanjski sud je odbacio uz obrazloženje da razlučno pravo nije predmet prijave razlučnog vjerovnika i nisu ispunjene pretpostavke za odlučivanje po tom dijelu tužbenog zahtjeva. Prihvativši utvrđenja iz privatnog nalaza vještaka M. R. i sudskog vještaka R. P., prvostupanjski sud je utvrdio da tuženica nije ovlaštenik poreza na tvrtku, poreza na dobit i prihoda od poreza na dobit te je prihvatio tužbeni zahtjev koji se odnosi na ove tražbine. Osim toga, prvostupanjski sud je utvrdio da je za dio prijavljenih tražbina nastupila zastara i zbog toga je djelomično prihvatio tužbeni zahtjev (u točki I.1., I.2. i I.3. izreke pobijane presude), a u preostalom dijelu je odbio tužbeni zahtjev (točka II.1., II.2. i II.3 izreke pobijane presude).

Tužitelj je pravovremeno podnio žalbu protiv rješenja o odbacivanju tužbe i presude u točki I.4. i u točki II. njene izreke pobijajući ih zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Tužitelj u žalbi u bitnome navodi da je u presudi pogrešno označena vrijednost predmeta spora jer je vrijednost svih zahtjeva 3.134.563,77 kn. Osim toga navodi da presuda ima nedostatke zbog kojih se ne može ispitati i da prvostupanjski sud u obrazloženju presude prenosi tijek postupka, ali nepotpuno i nepravilno prenosi sadržaj podnesaka obje strana, interpretirajući pogrešno bitne stavove tužitelja što je rezultiralo time da je sud prihvatio ili odbio tužbeni zahtjev za iznos koji je viši od iznosa za koji je tužiteljica rješenjem upućena u parnicu, zanemarujući radi li se o ovršnim ili vjerodostojnim ispravama na kojima se tražbina temelji i zanemarujući iznose tražbina koje su već priznate u I. i II. višem isplatnom redu, pa su ponovno priznate u ovom postupku. Smatra da je povredama odredaba parničnog postupka prvostupanjski sud u stvari proveo novo ispitno ročište, što nije bila zadaća suda. Ističe i da je prvostupanjski sud pogrešno u obrazloženju naveo da je Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u rješenju PŽ-9226/14-3 od 29. prosinca 2014. odbio tužiteljčinu žalbu, jer je tim rješenjem prihvaćen samo dio žalbe za tražbinu koja se temelji na vjerodostojnoj ispravi, dok je za tražbinu koja se temelji na ovršnim ispravama i predmet je ovog postupka naveo da je sud pravilno postupio kada je osporavateljicu uputio u parnicu radi dokazivanja osnovanosti osporavanja. Žalbom tužitelj detaljno obrazlaže navode iznesene tijekom prvostupanjskog postupka zbog kojih smatra da je tužbeni zahtjev trebalo prihvatiti u cijelosti. Predlaže da ovaj sud preinači pobijanu presudu na način da prihvati tužbeni zahtjev u dijelu u kojem je odbijen i da ukine pobijano rješenje o odbacivanju tužbe, a podredno da ovaj sud utvrdi da ukine presudu u pobijanom dijelu i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Potražuje i naknadu troška sastava žalbe u iznosu od 49.187,50 kn.

Žalbu je protiv navedene presude u dijelu pod točkom I.1., I.2., I.3. i I.4. njene izreke podnijela i tuženica navodeći da je prvostupanjski sud poklanjajući vjeru nalazu i mišljenju vještaka R. P., kao i privatnom nalazu i mišljenju vještaka M. R. Funarić pogrešno zaključio da je nastupila zastara dijela prijavljenih tražbina, jer relativna zastara nije mogla nastupiti do dana otvaranja stečajnog postupka budući da je Porezna uprava prekidala tijek relativne zastare i to poduzimanjem mjera u cilju naplate duga. Smatra da privatni vještak pogrešno tumači i razvrstava rješenja Porezne uprave od rješenja na temelju kojih Porezna uprava naplaćuje dug, jer je Porezna uprava nadležno tijelo za utvrđivanje zastare u upravnom postupku, budući da ona obavlja ovrhu dugova u upravnom postupku, a ne putem suda ili nekog drugog tijela, a iznimka su ovrha na nekretninama i stečajni postupak. Smatra da prvostupanjski sud nije uzeo u obzir odredbe Općeg poreznog zakona i Zakona o doprinosima i da neosnovano izdvaja iznose poreza na tvrtku, poreza na dobit i članarinu Hrvatskoj gospodarskoj komori, jer Odlukom o gradskim porezima Grada Požega Porezna uprava može obavljati poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate županijskih, općinskih ili gradskih poreza. Također, Odlukom o financiranju Hrvatske gospodarske komore propisano je da nadzor obračuna i naplate članarine provodi Ministarstvo financija Republike Hrvatske - Porezna uprava, pa je tuženica ovlaštena prijaviti tražbinu poreza na dobit, poreza na tvrtku i članarinu Hrvatskoj gospodarskoj komori. Smatra da je neosnovano prihvaćen tužbeni zahtjev po osnovi novčane kazne koja se svrstava u niži isplatni red, jer je tužbu u odnosu na taj zahtjev trebalo odbaciti. Potražuje trošak sastava žalbe u iznosu od 39.187,59 kn.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Žalbe su osnovane, ali ne iz razloga navedenih u njima.

Pobijana presuda ispitana je u skladu s odredbom članka 365. stavaka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13 i 70/19) u granicama razloga navedenih u žalbi i pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. Zakona o parničnom postupku te na pravilnu primjenu materijalnog prava.

Pazeći po službenoj dužnosti na određene bitne povrede parničnog postupka, ovaj sud je utvrdio da je u donošenju pobijane presude počinjena bitna povreda iz članka 354. stavka 2. točke 14. Zakona o parničnom postupku.

Naime, iz sadržaja rješenja Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj St-940/2013-49 od 24. listopada 2014. točke III. 1., 2., 3. i 4. njegove izreke (str. 199. spisa) proizlazi da je stečajna vjerovnica M. V., osporila tražbine koje je priznao stečajni upravitelj, a koje se temelje na ovršnim ispravama, te je stečajna vjerovnica M. V. upućena na parnicu radi dokazivanja osnovanosti svog osporavanja i to u odnosu na 1. tražbinu u iznosu od 704.147,40 kn vjerovnice Republike Hrvatske, Ministarstva financija, Porezne uprave, svrstane u prvi viši isplatni red, 2. tražbinu u iznosu od 1.823.952,67 kn vjerovnice Republike hrvatske, Ministarstva financija, Porezne uprave, svrstane u drugi viši isplatni red, 3. tražbinu u iznosu od 606.463,70 kn vjerovnice Republike hrvatske, Ministarstva financija, Porezne uprave, svrstane u drugi viši isplatni red. Protiv tog rješenja osporavateljica M. V. je podnijela žalbu, a navedeno rješenje stečajnog suda je potvrđeno rješenjem Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-9226/14-3 od 29. prosinca 2014. u točki III.1., 2. i 3. njegove izreke (str. 1447.-1450. spisa) uz obrazloženje da žaliteljica niti ne osporava da je stečajnom vjerovniku Ministarstvu financija, Porezna uprava Požega osporila prijavljene tražbine (u iznosima od 704.147,40 kn, 1.823.952,67 kn i 606.463,70 kn) koje se temelje na ovršnim ispravama i koje je priznao stečajni upravitelj. U žalbi protiv pobijane presude tužitelj to i sam navodi.

Nesporno je da su predmet tužbenog zahtjeva u ovoj parnici upravo tražbine obuhvaćene navedenim rješenjem Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj St-940/2013-49 od 24. listopada 2014. u točki III. 1., 2. i 3. njegove izreke potvrđene rješenjem Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ- 9226/14-3 od 29. prosinca 2014. u točki III.1., 2. i 3. njegove izreke.

Prema odredbi članka 178. stavka 2. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12 i 45/13), ako je koji od stečajnih vjerovnika osporio tražbinu koju je priznao stečajni upravitelj, stečajni sudac će stečajnog vjerovnika uputiti na parnicu radi utvrđivanja osporene tražbine. U takvoj parnici osporavatelj nastupa u ime i za račun stečajnog dužnika, odnosno u takvoj parnici aktivnu procesnu legitimaciju ima stečajni dužnik.

Međutim, ako za osporenu tražbinu postoji ovršna isprava, što je konkretno slučaj i što je utvrđeno rješenjem Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ- 9226/14-3 od 29. prosinca 2014., tada će u skladu s odredbom članka 178. stavka 4. Stečajnog zakona stečajni sudac na pokretanje parnice uputiti osporavatelja da dokaže osnovanost svojeg osporavanja. Dakle, u parnici pokrenutoj u skladu s tom odredbom, aktivnu procesnu legitimaciju ima osporavatelj, a ne stečajni dužnik.

Prema tome, budući da je iz sadržaja rješenja Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj St-940/2013-49 od 24. listopada 2014. točke III. 1., 2. i 3. njegove izreke jasno vidljivo da je stečajna vjerovnica M. V. osporila tuženičinu tražbinu koju je priznao stečajni upravitelj te je kao osporavateljica upućena pokrenuti parnicu na temelju odredbe članka 178. stavka 4. Stečajnog zakona, prvostupanjski je sud pogrešno odlučivao o tužbi u kojoj je kao tužitelj naznačen stečajni dužnik koji nije osporavatelj tuženičine tražbine. Zbog navedenih razloga, ostvaren je žalbeni razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 14. Zakona o parničnom postupku, koja povreda postoji ako prije podnošenja tužbe nije proveden zakonom predviđeni postupak mirnog ili drugačijeg ostvarivanja prava, a zbog toga je tužbu trebalo odbaciti. Ovakvo pravno shvaćanje unisono je prihvaćeno u sudskoj praksi Vrhovnog suda Republike Hrvatske (odluka poslovni broj Revt-381/2018-2 od 5. lipnja 2019.) i praksi Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske (odluka poslovni broj PŽ-2880/2015-2 od 25. travnja 2018., PŽ-4926/2015-4 od 8. svibnja 2019., PŽ-6672/2015-2 od 13. rujna 2019. i dr.).

Također, razlučno pravo se ne prijavljuje u stečajnom postupku, nego različni vjerovnici mogu obavijestiti stečajnog upravitelja u pisanom obliku o postojanju svojih razlučnih prava (članak 54. stavak 4. Stečajnog zakona). Razlučna prava nisu predmet ispitivanja na ispitnom ročištu (članak 175. stavak 4. Stečajnog zakona), a stečajni sudac ne donosi nikakvo rješenje o razlučnim pravima, niti su ista sastavni dio rješenja o priznatim i osporenim tražbinama. Zbog toga je prvostupanjski sud pravilno ocijenio nedopuštenom tužbu u odnosu na „utvrđenje osnovanosti osporavanja razlučnog prava“, tužitelj nije ni upućen na parnicu za to osporavanje, a žalbenim navodima nije dovedena u sumnju pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja o odbacivanju tužbe.

Slijedom navedenog, ovaj sud je na temelju odredbe članka 369. stavka 2. Zakona o parničnom postupku riješio kao u točki I. izreke ovog rješenja. Odluka u točki II. izreke donesena je na temelju odredbe članka 380. točke 2. Zakona o parničnom postupku.

S obzirom na to da je stečajna vjerovnica M. V. unatoč tome što je pravilno kao osporavateljica upućena na parnicu podnijela tužbu u kojoj je kao tužitelja neovlašteno označila stečajnog dužnika koji nije aktivno legitimiran za vođenje ove parnice, dužna je primjenom članka 154. stavka 1. i članka 155. Zakona o parničnom postupku naknaditi troškove postupka tuženici.

Uzimajući u obzir vrijednost predmeta spora (utvrđenu rješenjem Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavonskom Brodu poslovni broj P-607/2014-2 od 10. ožujka 2015. u visini od 616.463,70 kn), a primjenom mjerodavne Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15) u smislu odredbe članka 155. stavka 2. i članka 162. Zakona o parničnom postupku, tuženici je valjalo priznati trošak sastavljanja odgovora na tužbu u iznosu od 6.170,00 kn po Tbr. 8. t. 1. Tarife, zastupanje na ročištima 18. ožujka 2016., 3. studenoga 2017. i 23. svibnja 2018. u iznosu od po 6.170,00 kn po Tbr. 9. t. 1. Tarife, zastupanje na ročištima 14. svibnja 2015., 22. listopada 2015. i 28. veljače 2018. u iznosu od po 3.085,00 kn za svako po Tbr. 9. t. 2. Tarife, zastupanje na ročištima 15. travnja 2015., 1. srpnja 2015. i 25. siječnja 2016. u iznosu od po 500,00 kn za svako po Tbr. 9. t. 5. Tarife, zastupanje na ročištu za objavu presude u iznosu od 500,00 kn (Tbr. 9. t. 3. Tarife), za sastav podneska od 10. rujna 2015. u iznosu od 500,00 kn (Tbr. 8. t. 3. Tarife), sastav podnesaka od 20. siječnja 2016. i 28. srpnja 2017. kojim se očituje na vještački nalaz u iznosu od po 6.170,00 kn (Tbr. 8. t. 1. Tarife) i nagradu za sastav žalbe u iznosu od 7.712,50 kn (Tbr. 10. t. 1. Tarife), odnosno ukupno 56.487,50 kn.

Tuženici nije priznat dva puta trošak sastava odgovora na tužbu, a parnični trošak je obračunat u skladu s utvrđenom vrijednosti predmeta spora od 616.463,70 kn.

Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki III. i IV. izreke ovog rješenja sukladno odredbi članka 380. točke 3. Zakona o parničnom postupku u vezi s člankom 166. stavkom 2. Zakona o parničnom postupku.

Zagreb, 2. lipnja 2020.

Predsjednica vijeća
Branka Šabarić Zovko

Zagreb, 2. lipnja 2020.